

جمهوری اسلامی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

2669

ویژگیهای نخ گلدوزی پنبه‌ای

چاپ اول

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآورده‌ها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورایی عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارائی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب بمنظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری بمنظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه ای و صدور گواهینامه های لازم).

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد میباشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده مینماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار میدهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران بِنفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینه‌ها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتها میشود.

تهیه کننده
کمیسیون استاندارد ویژگیهای نخ گلدوزی پنبه‌ای

رئیس

شهنواز - احمدعلی

مهندس نساجی
گمرک غرب

اعضاء

پیغامی - فریبا

لیسانس فیزیک

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فلاح - گیتی

مهندس شیمی

آزمایشگاه مرکزی واردات گمرک ایران

مجتهدی راد - اسماعیل

مهندس نساجی

وزارت صنایع

ملایم - احسانا ...

مهندس نساجی

کارخانجات قرقره زیبا

دبیر

اصغری طبری - نفیسه

مهندس نساجی

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فهرست مطالب

[ویژگیهای نخ گلدوزی پنبه‌ای](#)

[هدف](#)

[دامنه کاربرد](#)

[تعاریف](#)

[ویژگیها](#)

[بسته‌بندی](#)

[برچسب گذاری و نشانه‌گذاری](#)

[تطبیق با استاندارد](#)

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد ویژگیهای نخ گلدوزی پنبه‌ای که بوسیله کمیسیون فنی صنایع نساجی تهیه و تدوین شده و در سی و یکمین کمیته ملی استاندارد صنایع نساجی مورخ 65/3/26 مورد تأیید قرار گرفته ، اینک باستناد ماده یک قانون مواد الحاقی به قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب آذر ماه 1349 بعنوان استاندارد رسمی ایران منتشر می‌گردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم ، استانداردهای ایران در مواقع لزوم مورد تجدیدنظر قرار خواهند گرفت و هرگونه پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدیدنظر آنها استفاده نمود .

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی‌المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود .

لذا با بررسی امکانات و مهارتهای موجود و اجرای آزمایش‌های لازم این استاندارد با استفاده از منابع زیر تهیه گردیده است :

IS: 1803 - 1973

ویژگیهای نخ گلدوزی پنبه‌ای

1 - هدف

هدف از تدوین این استاندارد تعیین ویژگیهای لازم آن گروه از نخهای گلدوزی پنبه‌ای که به مصرف گلدوزی دستی می‌رسد .

2 - دامنه کاربرد

1-2- این استاندارد شامل نخهای گلدوزی پنبه‌ای تولید شده در سیستم ریسندگی پنبه‌ای با شانه‌زنی می‌گردد و کلیه نخهای سفیدگری شده و رنگرزی شده را در برمی‌گیرد .

2-2- در این استاندارد از درجه سفیدی نخهای سفیدگری شده و ویژگیهای عملیات سفیدگری و رنگریزی، گفتگوی بعمل نمی‌آید.

3-2- این استاندارد در مورد نخهایی قابل اجراست که بسته‌بندی شده و آماده عرضه به بازار می‌باشند.

3- تعاریف

3-1- پارتی به کالائی گفته می‌شود که هم نمره، هم تاب و همجنس بوده و دارای بسته‌بندی مشابه باشند.

3-2- رطوبت بازیافتی عبارتست از درصد وزن رطوبت جذب شده توسط کالای خشک نسبت به وزن خشک آن.

3-3- رطوبت تجارتي عبارتست از حداکثر میزان رطوبت بازیافتی نخ که بهنگام محاسبه ارزش کالا منظور می‌گردد.

4- ویژگیها

4-1- ساختمان نخ

4-1-1- نخ یک لا - برای توازن نخ یک لا لازم است که عمل ریسندگی بطور یکنواخت انجام گیرد و میزان تاب نخ مناسب باشد.

4-1-2- نخ چند لا - نخ چند لا باید عاری از هرگونه نایکنواختی، گره، پیچک¹ گوریدگی و پرز اضافی باشد.

4-1-3- ضریب تغییرات تاب - ضریب تغییرات تاب (CV%) حداکثر 7/5 درصد می‌باشد. (آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 32).

4-1-4- جهت تاب - جهت تاب نخهای یک لا و دو لا به وسیله تولید کننده تعیین می‌گردد، مگر در مواردیکه توافق دیگری بین تولید کننده و خریدار انجام گرفته باشد. (آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 32).

4-1-5- تکمیل نخ - عملیات سفیدگری و رنگریزی نخهای گلدوزی باید به طور یکنواختی انجام گیرد. لازم است که نخهای مورد بحث از نوع مرسریزه شده باشند.

4-2- نمره نخ - نمره نخ باید برابر نمره اظهار شده بر روی برچسب باشد و حد رواداری و همچنین ضریب تغییرات (CV%) نمره کلی نخ ± 5 درصد می‌باشد.

4-3- مقاومت نخ تا حد پارگی - درجه‌بندی نخهای گلدوزی پنبه‌ای بر اساس مقاومت تا حد پارگی، بشرح زیر می‌باشد:

4-3-1- درجه یک - تا حد پارگی حداقل 21 گرم برتکس و ضریب تغییرات آن (CV%) حداکثر 8 درصد می‌باشد. (آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29)

4-3-2- نخ درجه دو - مقاومت تا حد پارگی حداقل 16 گرم برتکس و ضریب تغییرات آن (CV%) حداکثر 10 درصد می باشد .
(آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29).

یادآوری - لازم است که نخهای گلدوزی وارداتی و صادراتی از نوع درجه یک باشند .

افزایش طول نسبی تا حد پارگی - برای کلیه نخهای وارداتی و تولیدی داخلی , حداقل 4 درصد و ضریب تغییرات آن (CV%) ده درصد می باشد . (آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره 29)

4-5- توازن نخ - حداکثر تعداد پیچش حلقه نخ یک و نیم متری بدور خود 5 عدد می باشد . (فاصله دو دست بهنگام آزمایش ده سانتی متر می باشد .)

4-6- حدرواداری طول هر بسته - طول هر بسته از نخ می تواند حداکثر یک درصد از آنچه بر روی برچسب قید شده است کمتر باشد .

یادآوری - در مورد اندازه گیری طول و وزن هر بسته نخ , لازم است که میانگین حداقل ده بسته در نظر گرفته شود .

4-7- رطوبت بازیافتی نخ در شرایط استاندارد طبق استاندارد ملی ایران به شماره 30 تعیین می گردد .

4-8- رطوبت تجارتي - رطوبت تجارتي نخ مورد بحث 11 درصد می باشد .

4-9- آبرفتگی مجاز نخ در برابر شستشو با آب جوش حداکثر 2 درصد می باشد .

4-10- ثبات رنگ : درجه تغییر ثبات رنگ و درجه لکه گذاری در برابر عوامل مختلف طبیعی , مکانیکی و شیمیائی باید طبق جدول شماره (1) باشد .

جدول شماره (۱)

ردیف	عوامل مختلف	حداقل درجه لکه گذاری	حداقل درجه تغییر رنگ	روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران به شماره
۱	سوز	-	۵	۲۰۵
۲	شستشو	۴-۵	۴	۱۸۹
۳	خشکشویی	۴-۵	۴	۱۸۷
۴	مالش (خشک و مرطوب)	۴-۵	۴	۲۰۴
۵	نثار گرم (خشک و مرطوب)	۴-۵	۴	۲۵۰

(۳)

11-4- عیوب غیرمجاز - کالا و بسته‌بندی آن در موقع بازرسی و آزمونهای چشمی ، باید عاری از عیوبی بشرح زیر باشد ولی حد رواداری آن طبق جدول شماره (2) می‌باشد :

1-11-4- گره در نخ قابل عرضه بازار بعد از چند لاتایی

2-11-4- پیچش نامنظم

3-11-4- پارگی نخ و یا هر یک از لاهای آن

4-11-4- اختلاف رنگ در نخ هر بسته و یا یک پارتی هم‌رنگ

5-11-4- لکه روغن و چربی

6-11-4- مواد خارجی

7-11-4- مهار نبودن نخ در انتهای بسته

5 - بسته‌بندی

1-5- بسته‌بندی نخ

1-1-5- بسته‌بندی می‌تواند باشکال مختلف قرقره ، بوبین ، سیگارت و یا کلاف انجام گیرد .

2-1-5- بسته‌های نخ هر پارتی باید دارای ابعاد یکسان بوده . متراژشان با احتساب حدود رواداری مذکور در بند (4-6) یکسان باشد . در هر صورت وزن کل محموله باید مطابق قرار داد باشد .

3-1-5- بسته‌های نخ باید در کیسه‌های پلی‌اتیلن یا سلوفان و یا جعبه‌های مقوایی سالم بسته‌بندی شوند .

2-5- بسته‌بندی بوبین‌ها یا جعبه‌های در کارت .

1-2-5- بوبین‌ها و یا جعبه‌های نخ باید در کارتنهایی از جنس مقوای فشنگی مقاوم بسته‌بندی شوند و تمام کارتن‌های موجود در یک پارتی کالا باید هم اندازه و هم شکل باشند .

و لبه‌های در کارتنها پس از قرار دادن کالا در آنها باید توسط نوار چسب کاغذی بنحوی چسبانیده شود که علاوه بر اینکه تمام طول درز کارتن را می‌پوشاند از طرفین کارتن نیز به میزان حداقل ده سانتی‌متر کشیده شده و بر دو پهلوئی کارتن چسبانیده شود .

2-2-5- کارتن باید تسمه‌کشی شود بطوریکه به کارتن و محتویات آن صدمه‌ای وارد نیاید .

6 - برچسب گذاری و نشانه‌گذاری

الف : برچسب‌گذاری بر روی بسته نخ

- نام و نشانی سازنده

- جنس الیاف (صددرصد پنبه مرسریزه شده)

- نمره و تعداد لای نخ

- متراژ نخ

- نام کشور سازنده (در مورد صادرات و واردات)

- کد رنگ

- سایر نشانه‌های مورد نیاز در صورت توافق فروشنده و خریدار

ب : نشانه‌گذاری بر روی جعبه‌ها

- نام و نشانی سازنده

- جنس الیاف (صددرصد پنبه مرسریزه شده)

- نمره و تعداد لای نخ

- متراژ نخ

- نام کشور سازنده (در مورد صادرات و واردات)

- کد رنگ

- تعداد بسته‌های نخ موجود در هر جعبه

- سایر نشانه‌های مورد نیاز در صورت توافق فروشنده و خریدار

ج : نشانه‌گذاری بر روی کارتن‌ها

- نام و نشانی سازنده

- جنس الیاف (صددرصد پنبه مرسریزه شده)

- نمره و تعدادی لای نخ

- شماره کارتن

- کد رنگ

- وزن ناخالص

- وزن خالص

- نشانه چتر

- نشانه قلاب (که بر روی آن ضربدر کشیده شده باشد) .

- تعداد جعبه‌ها در کارتن (در صورتیکه بسته‌بندی در جعبه‌ها انجام گرفته باشد) .

- مقصد (در مورد صادرات و واردات)

- سایر نشانه‌های مورد نیاز در صورت توافق خریدار و فروشنده

یادآوری - لازم است که تمام نوشته‌ها و نشانه‌ها به طور خوانا و ثابت و بزبان فارسی و در مورد صادرات و واردات بزبانی که مورد توافق سفارش دهنده و تولید کننده است درج گردد . (مصرف داخلی باید به زبان فارسی باشد)

6 - تطبیق با استاندارد

6-1- نمونه‌برداری

6-1-1- نمونه‌های مورد آزمون باید معرف واقعی خواص نخ در پارتهی بوده و به طور تصادفی انتخاب شوند .

6-1-2- برای انجام آزمونهای لازم باید از هر پارتهی کالا طبق جدول شماره (2) نمونه‌برداری انجام گیرد .

جدول شماره (۲)

جهت آزمونهای چشمی		جهت آزمونهای فنی		تعداد بستههای نخ در هر یارتی
تعداد بسته های نخ معیوب مجاز	تعداد نمونه برداری شده	تعداد بسته های نخ معیوب مجاز	تعداد بسته های نمونه برداری شده	
۱	۱۰	۰	۵	کتر از ۱۰۰
۱	۱۲	۰	۶	۱۰۰ - ۲۹۹
۲	۱۶	۱	۸	۳۰۰ - ۴۹۹
۳	۲۰	۱	۱۰	۵۰۰ - ۹۹۹
۴	۳۰	۲	۱۵	۱۰۰۰ و بیشتر

یادآوری - آزمونهای چشمی و یا ظاهری باید در محل کارگاه و یا انبار انجام گیرد .

6-2- شرایط آزمون

آزمونه‌ها را قبل از آزمون حداقل 24 ساعت در رطوبت نسبی 65 ± 2 درصد و دمای 20 ± 2 درجه سانتیگراد مطابق با استاندارد 948 ایران قرار داده سپس آزمونهای لازم را در همین محیط انجام دهید .

Kink-1

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

2669

